

GEVORDERDEPROGRAM-WISKUNDE: VRAESTEL I MODULE 1: CALCULUS EN ALGEBRA

Tyd: 2 uur 200 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

- 1. Hierdie vraestel bestaan uit 8 bladsye en 'n Inligtingsboekie van 4 bladsye (i–iv). Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
- 2. Nieprogrammeerbare en niegrafiese sakrekenaars mag gebruik word, tensy anders aangedui.
- 3. Al die nodige berekeninge moet duidelik getoon word en handskrif moet leesbaar wees.
- 4. Diagramme is nie op skaal geteken nie.
- 5. Rond jou antwoorde af tot twee desimale syfers, tensy anders aangedui.

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

- 1.1 (a) Los op vir x indien: $(\ln x)^2 + \ln x^2 - 3 = 0$ (6)
  - (b) Los op vir x in terme van p en q: $e^{|x+p|} = q$ (5)
- 1.2 Die vergelyking van 'n grafiek word gegee as $y = x^2 + |2x 3|$.
  - (a) Skryf die *y*-afsnit neer. (1)
  - (b) Verduidelik waarom die grafiek geen x-afsnitte het nie. (3)
  - (c) Skryf die koördinate van die punt neer waar die vergelyking van die grafiek nie differensieerbaar is nie. (2)
  - (d) Bepaal die koördinate van die stasionêre punt. (4) [21]

VRAAG 2

Die bevolking van 'n bepaalde stad wat in 1970 gestig is, groei eksponensieel volgens die model:

$$P = Ae^{kt}$$

waar P die bevolking in 1 000'e by tyd t is en A en k konstantes is. (Let daarop dat t = 0 in 1970.) In 1975 was die bevolking 596 000 en in 1985 was dit 889 000.

- 2.1 Bereken die waardes van A en k onderskeidelik. (7)
- 2.2 Gebruik vervolgens die model om die jaar te beraam waarin die bevolking tot 6 000 000 sal gegroei het. (3) [10]

- 3.1 $px^2 + px + 1 = 0$ word gegee. Bepaal 'n reële waarde van p sodanig dat die oplossings van die vergelyking van die vorm x = a + bi is, waar a en b rasionaal is en $b \ne 0$. (6)
- 3.2 Die vergelyking $x^4 2x^3 + px^2 8x + 20 = 0$ het 'n oplossing x = 2i. Bewys dat die vergelyking geen reële oplossings het nie en meld die reële waarde van p. (8)
- 3.3 Evalueer: $i + i^2 + i^3 + \dots + i^{2017}$ (4) [18]

VRAAG 4

Bewys deur wiskundige induksie dat:

$$\left(1-\frac{1}{4}\right)\left(1-\frac{1}{9}\right)\left(1-\frac{1}{16}\right)....\left(1-\frac{1}{n^2}\right)=\frac{n+1}{2n}$$

vir alle heelgetalwaardes van n, $n \ge 2$.

[12]

5.1 'n Funksie word soos volg gedefinieer, waar a en b reële konstantes is:

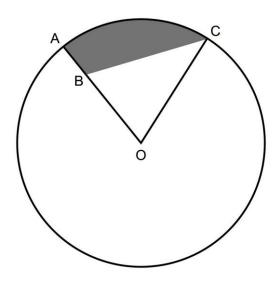
$$f(x) = \begin{cases} 4 & \text{as} \quad x \le 1 \\ \frac{4}{x} & \text{as} \quad 1 < x \le 2 \\ ax + b & \text{as} \quad x > 2 \end{cases}$$

- (a) Bewys dat f kontinu is by x = 1 en gee 'n rede waarom dit duidelik nie differensieerbaar is by x = 1 nie. (6)
- (b) Bereken a en b sodanig dat f differensieerbaar is by x = 2. (8)
- 5.2 Beskou $f(x) = \frac{6x^2 x 1}{px 2}$.
  - (a) Vir watter waarde(s) van p sal y = 2x + 1 'n asimptoot van die grafiek van f wees? (5)
  - (b) Beskou die grafiek van f wanneer p = 4.
    - (i) Noem die aard van die diskontinuïteit van *f.* Verduidelik jou antwoord. (4)
    - (ii) Toon dat *f* in werklikheid 'n diskontinue reguitlyn is en skets die grafiek. (5)
  - (c) Bepaal f'(x) wanneer p = 3 en toon dat f twee stasionêre punte het. (7)

In die gegewe diagram is O die middelpunt van die sirkel en A en C lê op die omtrek.

B lê op AO. AB = 2 cm, OB = 8 cm, BC = 10 cm.

- 6.1 Bereken die grootte van *BÔC*. (4)
- 6.2 Bepaal die oppervlakte van die gearseerde gebied begrens deur AB, BC en boog AC.

(6) **[10]**

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

7.1 Indien
$$y = -\frac{1}{\sqrt{4x+3}}$$
, dan $\frac{dy}{dx} = \frac{m}{(4x+3)^n}$.

Skryf die waardes van m en n onderskeidelik neer. (5)

7.2 Gegee:
$$\sin y + \cos x = 1$$
 en $0 \le y \le \frac{\pi}{2}$

(a) Bepaal
$$\frac{dy}{dx}$$
. (5)

- (b) Bereken, sonder 'n sakrekenaar, die gradiënt van die gegewe kromme wanneer $x = \frac{\pi}{3}$. (5)
- 7.3 Rajesh wil 'n oplossing bepaal vir die vergelyking $\tan x + x^2 + 1 = 0$ deur Newton se metode te gebruik.
  - (a) Indien hy x = -1 as 'n aanvanklike waarde gebruik, bereken Rajesh se 4de herhaling soos dit op sy sakrekenaar sal verskyn, akkuraat tot 4 desimale plekke. (7)
  - (b) Sit die herhaling voort om die antwoord tot 7 desimale plekke te bereken. (2) [24]

VRAAG 8

Suzie werk met 'n funksie, g, wat deur die punt (1; 4) gaan. Sy differensieer die funksie en bepaal dat $g'(x) = 4x^3 + 3x^2$.

- 8.1 Bereken die x-koördinate van die buigpunte en dui aan of elkeen stasionêr of niestasionêr is. (8)
- 8.2 Bepaal die algebraïese uitdrukking van die funksie *g.* (6)
- 8.3 Verduidelik waarom 'n kubiese grafiek altyd 'n buigpunt sal hê, maar byvoorbeeld 'n vierdegraadsgrafiek dalk nie. (3)

  [17]

- 9.1 Gegee: $\sec^4 \theta = \sec^2 \theta . \tan^2 \theta + \sec^2 \theta$
  - (a) Bewys die gegewe identiteit en ignoreer enige beperkings. (4)
  - (b) Bepaal vervolgens of andersins die integraal:

$$\int \sec^4 \theta \, d\theta \tag{7}$$

9.2 Bepaal die volgende integrale:

(a)
$$\int (\sin x + \cos x)^2 dx$$
 (8)

(b)
$$\int (x-2)\sqrt{3x^2-12x+5} \, dx$$
 (7) [26]

IEB Copyright © 2017 BLAAI ASSEBLIEF OM

10.1 Die oppervlakte tussen die kromme $y = x^2 - 4x + 8$ en die x-as moet benader word deur 'n reeks reghoeke van breedte 1 eenheid te gebruik.

Verduidelik waarom die antwoord akkurater sal wees op die interval [-1; 3] as op die interval [-1; 2]. (4)

10.2
$$\int_{0}^{4} h(x) dx = 2$$
 word gegee.

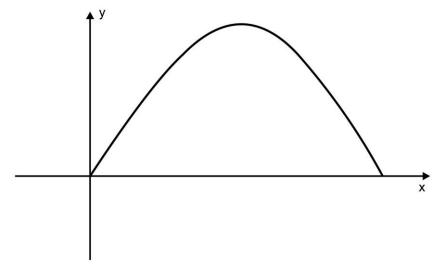
Bereken $\int_{-4}^{4} h(x) dx$ indien:

$$(a) h(x) = h(-x) (2)$$

(b)
$$3h(x) = 2h(-x)$$

(c)
$$h(x) = -h(-x)$$
 (2)

10.3 'n Parabool wat deur die oorsprong gaan, het 'n draaipunt by $\left(\frac{p}{2}; \frac{1}{p}\right)$.

- (a) Bepaal die vergelyking van die grafiek in die vorm $y = a(x-b)^2 + c$ waar die konstantes a, b en c in terme van p uitgedruk word. (6)
- (b) Bewys dat die oppervlakte wat ingesluit word tussen die kromme en die x-as op die interval 0 < x < p onafhanklik is van p. (9) [27]

Totaal: 200 punte